

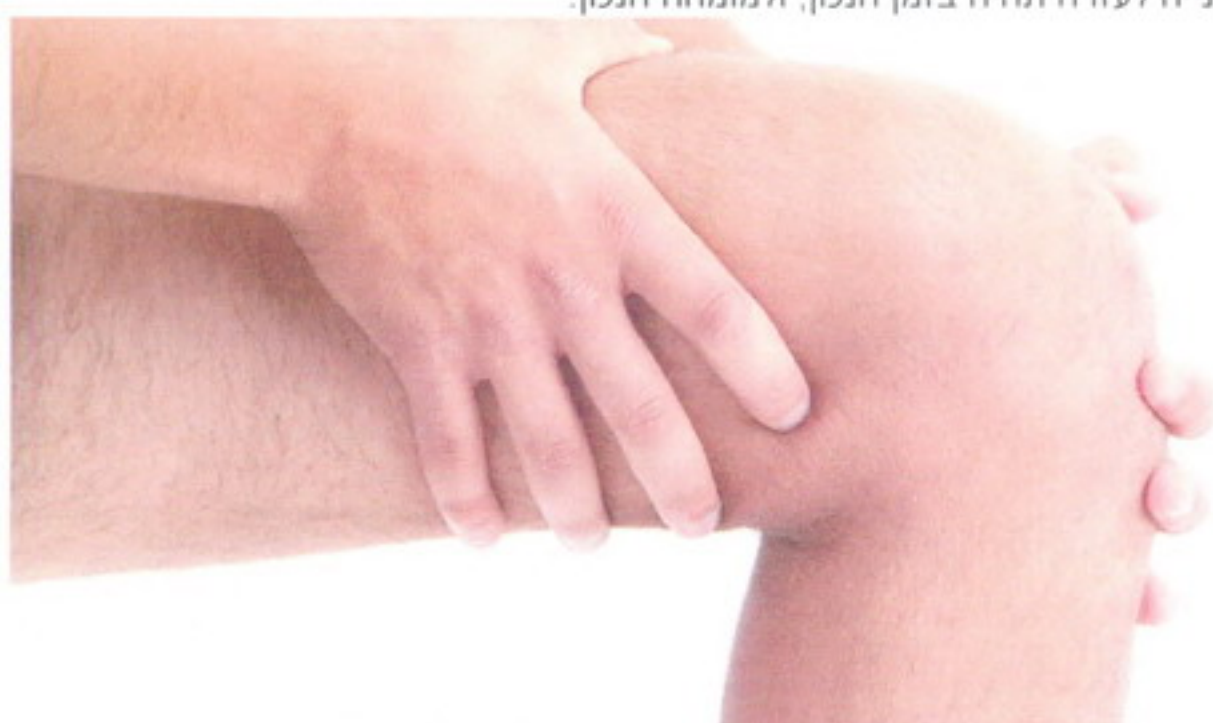
סתם עייפות או סימן לשבץ? סימני מחלות בתחפושת

תחושת צרבת בלתי נעימה או התקף לב? עייפות מוגזמת או שבץ מוחי? כאבי מחזור בלתי נעימים או אנדומטריוזיס? בעיה אורתופדית או דלקת מפרקים שגרונית? מסתבר שלפעמים גם מחלות מתחפשות, ולא רק בפורים
ynet

יש מי שמחלה לפורים בכדי להפוך למשהו קצת אחר. אבל מה קורה, כשמחלה "מתחפשת" למשהו שהיא לא? כלומר, שתסמינים מסויימים נראים כמו מחלה מסוג אחד, אבל היא בעצם משהו אחר, לעיתים אפילו מסוכן יותר?

לחצו כאן
להגדיל הטקסט

מומחי המרכז הרפואי הלל יפה נותנים מספר דוגמאות, ואיתן גם כמה טיפים לזיהוי ואבחון יעיל, בכדי שהפנייה לעזרה תהיה בזמן הנכון, ולמומחה הנכון.

כאב אורתופדי או דלקת מפרקים שגרונית? (צילום: shutterstock)
דלקת מפרקים שגרונית או בעיה אורתופדית?

"הבעיה עם דלקת מפרקים שגרונית, היא שהסובלים מהכאבים לרוב חושדים שמקורם עיצובי או אורתופדי. האנשים הללו מוצאים את עצמם עוברים מרופא אורתופד לרופא נירולוג, ולפעמים אפילו עוברים ניתוח בלתי נדרש", מסבירה ד"ר נינה אבשוביץ, מומחית בריאומטולוגיה ומנהלת המחלקה לפנימיית ד' במרכז הרפואי הלל יפה.

דלקת מפרקים שגרונית פוגעת בכ-1% מכלל האוכלוסיה, שכיחותה בנשים גבוהה פי שלושה מאשר גברים והיא אופיינית לגילאי 35-45, אם כי היא יכולה להופיע בכל גיל.

פעמים רבות המחלה מתבטאת בגיל צעיר בתסמינים קלים בלבד, שהולכים ומתגברים בחלוף השנים. ד"ר אבשוביץ מציינת כי על מנת להגיע לאבחנה, יש צורך בבדיקה ריאומטולוגית על ידי רופא מנוסה בבדיקת המפרקים.

ישנה חשיבות רבה להיסטוריה של המחלה ולתלונות המטופל על הכאבים אותם חש. כל אלו, בצירוף בדיקות דם פשוטות ובדיקה פיזית מכוונת הם הדרך לביצוע אבחון מדויק.

יש חשיבות המהותית בביצוע האבחון, במיוחד אבחון מוקדם, בכדי למנוע הרס מפרקים, המחמיר את הכאב ואופייני לשלבים המוקדמים של המחלה.

עייפות או שבץ מוחי?

"חולשה פתאומית ביד או ברגל, קשיי דיבור, הפרעה בראייה, או שיתוק חלקי בפנים נשמעים כמו סימני אזהרה מספקים בכדי לגשת להיבדק אצל הרופא", מבהיר ד"ר סרג'ו שבתאי, סגן מנהל המחלקה הנירולוגית במרכז הרפואי הלל יפה.

"הבעיה היא, שכשהסימנים מופיעים בגיל צעיר, נוטים לייחס אותם לעייפות, ולא תמיד טורחים להיבדק באותו יום, או אפילו מחכים שהתופעות יעברו ספונטנית", מוסיף ד"ר שבתאי, "בעבר, אדם צעיר שהיה מגיע עם תופעות כאלו לחדר מיון, לרוב לא היה נחשד כמי שלוקה בשבץ מוחי, ולו מפאת גילו. כיום, כבר יודעים לייחס תסמינים כגון אלו לשבץ מוחי בגיל צעיר. בהתאם, קיים הידע לתת טיפול נכון ומיידי".

תשומת לב לתסמינים קריטיים, לעיתים לשם הצלת חיי אדם, אבל גם למען איכות חיים בהמשך. טיפול בפרק זמן של מספר שעות הוא קריטי מבחינת יכולת השיקום.

גם אם מדובר בסימנים חולפים ביד, שעוברים אחרי שעה, רצוי לגשת להיבדק בדחיפות. פנייה מיידית למיון תאפשר, בהתאם לצורך, טיפול ב-TPA (טיפול ממיס קרישי דם), תרופה אותה יש לתת בטווח של עד 4.5 שעות מזמן האירוע על מנת שתהיה יעילה.

יש לזכור כי קיים סיכוי מוגבר להופעת אירוע מוחי מלא בתוך 24-48 שעות לאחר הופעת אירוע מוחי חולף.

סובלת מכאבי מחזור? אולי יש לך אנדומטריוזיס? (צילום: shutterstock)

כאבי מחזור או אנדומטריוזיס?

נשים רבות סובלות מכאבי מחזור בלתי נעימים. לעיתים הכאבים הללו נובעים לא מהמחזור, אלא מאנדומטריוזיס.

אנדומטריוזיס היא מחלה הגורמת לצמיחת תאים דמויי רירית הרחם מחוץ לאזור הרחם. עקב כך נגרמים כאבים עזים דמויי כאב מחזור באזור חלל האגן, ואף יתכנו קשיים להיכנס להריון.

ד"ר אבישולם שרון, רופא בכיר במחלקת נשים ויולדות של המרכז הרפואי הלל יפה, מציין כי בין 10% ל-15% מכלל הנשים בגיל הפוריות נוטות לסבול מדרגות חומרה שונות של אנדומטריוזיס. איתור מוקדם של המחלה וטיפול מותאם יכולים להשפיע על איכות חייה של האשה.

"ישנם מצבים בהם דרגת החומרה של הנגעים הינה קלה יחסית ולכן גם פשוטה להסרה, אומר ד"ר שרון, "עם זאת, במצבים הבינוניים והקשים של המחלה, היא עלולה לגרום להידבקויות קשות של איברים זה לזה, מצב דלקתי באגן, לכאבים כרוניים ולהפרעה בפוריות האישה".

חשוב לדעת כי 30%-50% מהנשים הסובלות מאנדומטריוזיס, סובלות במידה כזו או אחרת גם מבעיות פוריות. כמו כן, אנדומטריוזיס היא מחלה שמתקדמת עם הזמן ולכן אבחון מוקדם הוא בעל חשיבות רבה.

הטיפולים באנדומטריוזיס יכולים להיות תרופתיים וניתוחיים. "אנדומטריוזיס בהחלט ניתנת לטיפול, וקיים פתרון יעיל, רק חשוב להיות מודעים לאפשרות הזאת ולהעלותה בפני הגניקולוג", מסכם ד"ר שרון.

דלקת גרון או תסמונת פי-פאפא?

אם זו הפעם השלישית בחצי שנה שאתם רצים עם הילד לרופא בגלל דלקת גרון, כל פעם משטח הגרון נקי והאנטיביוטיקה אינה משפיעה, לפני שאתם מעמיסים אנטיביוטיקה מיותרת או מבצעים ניתוח הוצאת שקדים, ודאו כי לא מדובר בפי-פאפא.

פי-פאפא היא תסמונת אוטו אימונית, המתרחשת על רקע ערעור מערכת החיסון בגיל צעיר. המחלה מופיעה בדרך כלל בגילאים שבין שנתיים לארבע שנים והיא מתבטאת בהתקפים של חום גבוה, תפליטים בגרון הנראים כמו מחלת סטרפטוקוק, בלוטות צוואר נפוחות, אפטות ופצעים בפה, וחוסר תגובה לאנטיביוטיקה.

סימפטומים נוספים שעלולים להופיע הם חוסר תיאבון, כאבי בטן, כאבי ראש וכאבי שרירים.

"פי-פאפא אינה מדבקת ואינה עונתית, ולרוב התקף נמשך כארבעה ימים, חולף מעצמו, וחוזר בטווחים של שישה שבועות לערך. ההתקפים מסתיימים בין גיל שש לעשר", אומרת ד"ר עדי קליין, מנהלת מחלקת ילדים במרכז הרפואי הלל יפה, "בדיקת משטח גרון לא תבודד חיידקים ולא יאותרו וירוסים כלשהם".

לדברי ד"ר קליין, ניתן לאבחן את המחלה באמצעות רישום ההתקפים. אם הילד אובחן בתסמונת פי-פאפא, יקבל טיפול מתאים בסטרואידים שימנע או יקטין את ההתקפים וימזער את הסימפטומים.

צרבת או התקף לב?

כאשר חושבים על אדם הסובל מהתקף לב, עולה תמונה של אדם אשר מחזיק בחזהו ומתמוטט. אולם לדברי פרופ' שמחה מייזל, מנהל היחידה לטיפול נמרץ לב במרכז הרפואי הלל יפה, ישנם סימפטומים נוספים לאירוע לבבי שעלולים לבלבל, בהם צרבת.

אם כן, כיצד נדע להבדיל בין אירוע לבבי לבין צרבת?

"ברוב המקרים צרבת היא ביטוי להפרעה

במערכת העיכול ועודף חומציות בדרכי העיכול העליונות", מסביר פרופ' מייזל, "במצבים מסוימים, חוסר אספקת דם לשריר הלב עלול להתבטא כתחושת צרבת ושריפה בחזה, ולעיתים ילוו בהקאות ושלשולים.

"במידה שהצרבת מוחמרת בשכיבה, כנראה זוהי הפרעה במערכת העיכול. אם הצרבת מוחמרת בזמן מאמץ, יתכן שהיא נובעת ממחלת לב. במצב כזה, יש לגשת לרופא להיבדק להמשך בירור".

פרופ' מייזל מוסיף ומדגיש כי לרוב, אוטם שריר הלב מלווה בתסמינים כגון כאבים וחלץ בחזה, זיעה קרה, בחילה עד כדי הקאה, חיוורון ועוד.